

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	7
1.1. Przedmiot, zakres i cel badań	8
1.2. Wybór miast do badań szczegółowych	9
1.3. Metodyka prowadzonych badań	11
1.4. Układ pracy	12
1.5. Stan badań dotyczących małych miast	12
2. MAŁE MIASTO W STRUKTURZE OSADNICZEJ STREFY PODMIEJSKIEJ	15
2.1. Miasto i jego strefa podmiejska	15
2.2. Prawna ochrona miast w Europie	17
2.2.1. Specyfika i ochrona <i>miasta europejskiego</i>	17
2.2.2. Ochrona miast historycznych	19
2.2.3. Podstawy prawne zagospodarowania przestrzennego i ochrony miast w Polsce	20
2.3. Typologia małych miast	24
2.3.1. Klasyfikacja małych miast według liczby mieszkańców	24
2.3.2. Klasyfikacja małych miast według genezy procesu kształtowania się funkcji miejskich	25
2.4. Charakterystyka małych miast	26
2.4.1. Czynniki urbanistyczne wpływające na kształtowanie się małych miast	26
2.4.2. Charakterystyczne cechy małego miasta	27
2.4.3. Struktura funkcjonalna małych miast	28
2.5. Kierunki i uwarunkowania rozwoju małych miast po II wojnie światowej	29
3. ROZWÓJ URBANIZACJI W STREFIE PODMIEJSKIEJ WARSZAWY DO 1939 ROKU	32
3.1. Proces lokacji i rozwoju miast mazowieckich do 1795 roku	32
3.2. Urbanizacja strefy podmiejskiej Warszawy do I wojny światowej	37
3.3. Urbanizacja strefy podmiejskiej Warszawy w okresie międzywojennym	44
4. PRZEOBRAŻENIA PRZESTRZENNE MIAST STREFY PODMIEJSKIEJ WARSZAWY PO 1945 ROKU	50
4.1. Rozwój aglomeracji warszawskiej od 1945 roku	50
4.1.1. Uwarunkowania rozwoju strefy podmiejskiej Warszawy	50
4.1.2. Kształtowanie modelu sieci osadniczej aglomeracji	52
4.2. Przebrazenia przestrzenne miast w epoce socjalistycznego modernizmu	57
4.3. Przebrazenia i konflikty przestrzenne miast po 1989 roku	60
4.4. Czynniki wzrostu miast w strefie podmiejskiej Warszawy po 1945 roku – „od miasta małego do średniego”	64
5. PROCESY ROZWOJOWE WYBRANYCH MAŁYCH MIAST W STREFIE PODMIEJSKIEJ WARSZAWY	73
5.1. Przekształcenia struktury demograficznej i zawodowej	73
5.2. Proces rozpraszania zabudowy miasta	77
5.2.1. Rozpraszanie terytorialne	77
5.2.2. Rozpraszanie a dokumenty planistyczne	85
5.2.3. Proces przeobrażeń intensywności zabudowy	87
5.3. Proces przeobrażeń struktury funkcjonalnej miast	91
5.3.1. Funkcje dominujące miast i ich przemiany	91
5.3.2. Rozpraszanie struktury funkcjonalnej	93

5.3.3.	Proces przekształceń centrum miasta	95
5.4.	Proces przekształceń układu przestrzennego miasta	98
5.4.1.	Przekształcenia układów ulicznych.....	98
5.4.2.	Przekształcenia rynku miasta	101
5.4.3.	Przekształcenia pozostałych placów miejskich.....	102
5.4.4.	Przekształcenia działek miejskich.....	103
5.5.	Proces przeobrażeń struktury społecznej miasta	105
5.5.1.	Przekształcenia grup społeczno-kulturowych miast	105
5.5.2.	Migracje wewnętrzne ludności według statusu społecznego	106
5.5.3.	„Przestrzenie prospołeczne” w miastach.....	107
5.6.	Proces przekształceń fizjonomii miasta	112
5.6.1.	Struktura fizjonomiczna miasta.....	112
5.6.2.	Przekształcenia struktury fizjonomicznej.....	114
5.7.	Dostępność transportowa miasta	122
5.7.1.	Zależność miasta od rozwiązań transportowych.....	122
5.7.2.	Proces zanikania miasta dla pieszych.....	125
5.8.	Proces przekształceń krajobrazu naturalnego miasta.....	128
6.	KIERUNKI ROZWOJU MAŁYCH MIAST	133
6.1.	Teoretyczne modele urbanistyczne małych i średnich miast.....	133
6.1.1.	Miasta-ogrody	133
6.1.2.	Miasto <i>Nowego Urbanizmu</i>	135
6.1.3.	Miasto proekologiczne i zrównoważone.....	136
6.1.4.	Miasto odporne (<i>resilient city</i>)	139
6.1.5.	Miasto przyjazne starzeniu (<i>age-friendly-city</i>)	143
6.1.6.	Miasto <i>Cittaslow</i>	146
6.1.7.	Miasta nowych technologii (<i>smart city</i>).....	147
6.1.8.	Miasto dobre do życia	150
6.2.	Teoretyczne modele rozwoju małych miast w Polsce	153
6.2.1.	Celowość teoretycznych modeli rozwojowych w warunkach Polski	153
6.2.2.	Model „naprawianego” miasta.....	158
6.2.3.	Dobre praktyki w krajach Unii Europejskiej	159
7.	MOŻLIWE DZIAŁANIA NAPRAWCZE	165
8.	PODSUMOWANIE.....	168
	Bibliografia	173
	Spis ilustracji, tabel i wykresów	184
	Słowniczek zastosowanych pojęć.....	188